

–Тамана укйўугалъахтақ ысқуақыкыка юпит ыльхат лъыган сапихкун ипа. Ынкам-ам тана альакагми алңагитаҳқалъықылге атықыки «Азиатские эскимосы». Таўавык алңайъқат лъыган юпим салъыврыга ыльханың укйўугагның эхурңам матымун. Ынкам ақўигақылгеңа Қышымун, Олыгмун, Сигиныгмун, Уңдайимун. Има Магадаными тана алңагитақ энмет ысҳагнегаҳси укавык тыкийъкатхуң атықыкит «Юпит кырысмет». Натын укйўугак полъалгит, қамигалгит, мугусильтыхкат натын тенмаўгеқйъет. Хўаңкута ыльыхпут лъика. Мулупихто калъыхлъуку, нуна ылакақлъуку тамани Врангелыми, Рыркайпиями, Имақлъини ынкам Наними. Ынкам нуна ылақдамтыхуң суна налькугақыхкывут укйўугалъахтапик, юпит сат ипа. Ыйрат кун тана Врангелы қамванҳақ пеқылгит таўгенақ, гук, йимат 1926 гиўгими.

Қылығи йимат укйўугасапигның. Акуна там йильха пиңают тысячаның сыпңақылге. Лъыган тана аленғалъықук. Ынкам-ам пыткумаматңани алңагитанлъагвени Магаданым санамат атықа «Тайна Чертова оврага». Таўани налькыххпут юпит ытфет. Амалъи тана алңагитақ ысҳамаҳси. Таўани ылагенайилңо-ам, лъыган қонпыпик дневникытхун алңақылгеңа, лъыган салъыврыгахпут таўавык алңақыкыка ынкам тана алңагитақ таўгапиругақ тумамаўқ....

Таук нан Ыкхым қукани ыльыгик малгук илирык Имақлъық, аңуяхситун Ратманова ынкам Элиқ – аңуяхситун Крузенштерна. Таук илирык қантагатыпихлъыгик. Тағўэнақ ситаманың километрының альакагуңақук. Укйўугак атасикун ысаҳтук. Таўкахун, гук, Имақлъиның эхурңам Элинун ысаҳтук тапҳақ, акуна таўани Тапҳами аглут ытақяхтут. Такут мугусильтыңит Имақлъим-ам, Элим таўани ыльықақйъагет амалъи ањьяпитың укйўуми.

Таўани, гук, Элини ысимаўқ нукальпек. Амалъи, гук, уна сейгоргыпигук. Амалъи лъыган иляни нукальпет сиглыльтафқақет.